

KLEIN LEENTJE

DOOR
Johanna.

of Eere zij God.

KLEIN LEENTJE

DOOR

JOHANNA

~~~~~  
**Derde druk**  
~~~~~

NIJKERK — G. F. CALLENBACH.

Wanneer mijn kleine vrienden en vriendinnen den titel van dit boekje lezen, dan denken zij zeker aanstonds, dat ik hun iets zal gaan vertellen van een lief klein meisje met een blonden of bruinen krullebol. Hoe vreemd zullen zij dus opzien, wanneer ik hun zeg, dat klein Leentje geen aardig meisje was, maar een oude man, die van zijn jeugd af buiten op het land hard had gewerkt. Leentje heette eigenlijk Leendert Klein, maar men had, omdat hij zoo klein van persoon was, zijn naam omgekeerd, en geen mensch in het geheele dorp M. noemde hem ooit anders dan klein Leentje.

Hoe het kwam, dat Leendert Klein zoo klein was gebleven? „Wel!” antwoordt een lezer of lezeres, „de eene mensch is nu eenmaal klein en de andere groot; deze is mooi en gene leelijk, zonder dat men iets daaraan kan doen of veranderen. In één woord: hoe meer menschen, des te grooter verscheidenheid onder hen.” Hiertegen valt niet veel te zeggen; maar klein Leentje wist toch wel, waarom hij zoo klein was gebleven, en Marietje, het eenige dochtertje van den Dominee, wist het even goed als hij, omdat hij het haar eens verteld had.

Klein Leentje kwam elke week enkele dagen bij Marietje's vader om den tuin in orde te houden. Op zulke dagen kon men haar al zeer vroeg in den tuin zien, want de oude man en het kleine blonde meisje waren groote vrienden. Als Marietje naar hem toekwam, werd het rimpelig gelaat van Leendert bijna glad. Als zij bij hem was, zag hij er bepaald veel vroolijker uit en werkte hij met veel meer genoegen,

dan wanneer zij er niet was. Wat niet vele menschen kunnen, kon *hij*, namelijk praten en werken tegelijk, en juist dat vond Marietje zoo prettig, want in zijn werk stelde zij heel veel belang en in zijn gesprekken niet minder. In het vóórjaar zag Marietje, hoe de kleine zaadkorrels in den zwarten grond werden gestrooid, hoe de aardappels werden gepoot en de boontjes gelegd. Als Leendert met zulken arbeid bezig was, kon hij nooit nalaten de gedachten zijns harten uit te spreken.

„Ja, ja, Marietje!” placht hij te zeggen, „als ge zulk een zaadkorrel of aardappel of boontje eens nauwkeurig bekijkt, dan moet ge er van verbaasd staan, dat zulk een klein ding zoo kan groeien en vruchten dragen; het leven zit er in, maar ge ziet er niets, neen niemendal van, en toch... het groeit, dat het een lust is om te zien,... en dan zeggen nog wel vele menschen, dat er geen God bestaat, en dat er geen wonderen gebeuren. Ik noem zulke menschen, al zijn zij in hun eigen oogen nóg zoo wijs, groote dwazen. Laten dan die wijze lieden het eens nadoen! Ik wilde wel eens zien, dat zij aan het kleinste grashalmpje het leven gaven; dat kunnen zij immers niet!”

En als het zomer was, en de boomen prijkten met hun ontelbare bladeren, zoo verschillend in kleur en vorm, dan maakte Leendert Marietje er opmerkzaam op, hoe kunstig en prachtig die bladeren gemaakt waren.

„Ziet ge, Marietje!” zeide hij met vuur, „elke boom heeft zijn bijzonder blad, en het eene is al mooier dan het andere. Als God iets voortbrengt, dan doet Hij dat altijd even kunstig als schoon.” Leendert legde ook wel eens een mooi frisch blad op zijn grove hand en wees Marietje op de fijne adertjes en op de getande randen daarvan. Hoewel al die wonderen elk jaar geregeld wederkeerden, waren zij voor Marietje toch altijd weder nieuw, zoodat zij steeds met dezelfde belangstelling naar de opmerkingen van den ouden tuinman luisterde. Hoe het wel kwam, dat Leendert zoo klein was gebleven, had Marietje zich zeer dikwijls afgevraagd, maar het antwoord op die vraag nooit kunnen vinden. Toen zij eindelijk gewaagd had Leendert zelve naar de oorzaak

daarvan te vragen, had hij haar verteld, dat dit aan niets anders te wijten was dan aan de armoede van zijn ouders. Zij had hem daarop met groote verbaasde oogen aangestaard, niet wetende, wat zij van de zaak moest denken; maar Leendert had haar op zijn eigenaardige levendige wijze alles zóó duidelijk uitgelegd, dat het haar niet meer in de gedachten was gekomen om maar eenigszins aan de waarheid van zijn woorden te twifelen.

„Ge moet dan weten, Marietje!” had de oude man haar gezegd, „dat ik het oudste kind was van zeer arme ouders. Op mij volgden kort na elkander nog zeven broertjes en zusjes. In dien tijd bestond er geen wet, die ouders en voogden verbood heel kleine kinderen te laten werken. Zoo werd ik reeds vóór mijn achtste jaar naar het veld gezonden om den kost mede te helpen verdienen en bracht alzoo door mijn geringen arbeid óók eenig geld aan in de huishouding. 's Winters behoefde ik ook niet te vragen: Waarmede zal ik den tijd verdrijven?” want dan paste ik van 's morgens tot 's avonds op mijn broertjes en zusjes, schildde de aard-appels, schrobde den vloer en deed nog vele andere dingen. Toen ik pas twaalf jaren was, had ik al zwaarder werk gedaan dan menig jongeling van zestien of achttien jaren.”

Deze voor zijn leeftijd te langdurige en te zware arbeid was naar Leenderts vaste overtuiging de oorzaak, waarom hij niet flinker was uitgegroeid. Dat hij zoo klein was gebleven, was evenwel voor hem volstrekt geen reden om verdrietig of ontevreden te zijn.

„'t Geeft groot voordeel zoo klein te zijn,” placht hij te zeggen, „want hoe kleiner men is, des te gemakkelijker kan men bij den grond komen, hetgeen een tuinman inzonderheid goed te studee komt, en des te minder behoeft men meê te dragen.

Er was echter een andere zaak, welke Leendert *meer* verdriet deed. Door zijn gebrekkige opvoeding was hij niet in de gelegenheid geweest om te leeren lezen en schrijven. Als hij aan den arbeid was in den tuin of op het veld, dan gevoelde hij dit gemis zoo niet, maar wel des Zondags, op

welken dag hij, zooals elk Christen betaamt, getrouw ter kerk ging. Als hij dan den dominee zijn tekst hoorde voorlezen en de menschen dezen in hun Bijbel zag opzoeken, had hij o zooveel willen geven, als ook hij dat had kunnen doen. En wanneer hij op mooie zomeravonden op de bank vóór zijn huisje zat of des winters in zijn kamer achter de kachel een pijpje rookte, dan had hij o zoo gaarne zijn vrouw iets willen voorlezen, maar dit was nu onmogelijk. Had nu zijn vrouw nog maar kunnen lezen, dan waren zij beiden toch geholpen geweest, maar deze kon evenmin als haar man een a van een b onderscheiden.

Marietje bezat vele mooie boeken, waarin de prachtigste platen en de schoonste verhalen stonden, en dikwijls kon zij met het grootst genot al die geschiedenissen lezen en herlezen. Onder het lezen dacht zij meermalen: „Hoeveel moet klein Leentje toch missen.”

Doch dat hij zulke verhalen niet kon lezen, als Marietje las, ging Leendert niet zoo ter harte, als dat hij nooit een enkelen blik kon slaan in Gods Woord.

„Als ik mijn bijbel maar kon lezen, lief kind!” zeide hij menigmaal tot het jonge meisje, „als ik maar eens met mijn eigen oogen kon lezen, al hetgeen de Heere Jezus voor ons heeft gedaan en al Zijn beloften, die Hij Zijn discipelen heeft geschonken, dan zou ik dankbaar en tevreden zijn en niets meer begeeren. De dingen, die in andere boeken staan, gaan mij niet aan.”

„Ja maar, Leentje!” antwoordde Marietje dan, als ge uw bijbel kunt lezen, kunt ge natuurlijk ook al hetgeen in andere boeken geschreven staat, lezen. Dat begrijpt ge toch wel?”

„Ja, ja!” klonk dan steeds het antwoord van den ouden man, „ja, ja! dat zal wel zoo wezen, want ge weet, al zijt ge nog zoo jong, die dingen beter dan ik.”

Hoewel Marietje Leendert beklaagde, zou het toch bij een gevoel van medelijden zijn gebleven, indien er niet iets bijzonders gebeurd ware.

Op zekeren morgen, toen het huisgezin van den dominee

aan de ontbijt tafel zat, las Marietje's vader, zooals gewoonte was, een hoofdstuk uit den bijbel voor. Hoe verkeerd dit ook was, het gebeurde toch wel eens, dat Marietje's gedachten onder het lezen afdwaalden; maar op *dien* morgen ging het haar als Lydia, de purperverkoopster, van welke wij in Handelingen 16 lezen, dat de Heere haar hart opende, zoodat zij acht nam op hetgeen van Paulus gesproken werd. Lang nadat de Bijbel weer op het boekenplankje was neergelegd, dacht zij nog na over de woorden, welke in haar hart waren doorgedrongen, en welke mijn kleine lezers en lezeressen ook wel eens gehoord zullen hebben, misschien zonder dat ze er veel acht op sloegen. Het waren de woorden van den Heere Jezus: „Voorwaar zeg Ik u: voor zoo veel gij dit een van deze Mijne minste broeders gedaan hebt, zoo hebt gij dat Mij gedaan.”

Marietje vroeg zichzelf af, *wie* wel hier op aarde die minste of geringste broeders van Jezus konden zijn, welken wij moeten weldoen. Nu herinnerde zij zich, hoe haar moeder haar dikwijls medenam, wanneer deze enkele versnaperingen of iets anders ging brengen aan den armen godvreezenden arbeider, die achter de kerk woonde en sinds twintig weken niet meer had kunnen werken, of aan Piet, die aan de tering leed, maar toch niet bevreesd was om te sterven, omdat de goede Heiland hem van al zijn zonden verlost had. Wanneer de Heer nu allen, die in Hem gelooven, den heerlijken naam van broeder geeft, dan behooren deze twee zeker tot Zijne minste broeders, te oordeelen naar hun onaanzienlijke woning en armoedige kleeding. Ook maakte haar moeder voor zulke arme lieden kleedingstukken. Wat was moeder dan toch gelukkig, dat zij deze dingen zoo gaarne deed, want de Heer beschouwde immers alle dingen, welke zij voor Zijne broeders deed, als Hemzelve gedaan.

Toen Marietje haar boterhammen had opgegeten, ging zij naar den tuin, waar zij den ouden tuinman reeds ijverig bezig zag met het snoeien van aalbesseboompjes. Had zij weinige oogenblikken te voren gedacht aan den zieken arbeider en aan den zwakken Piet, nu was het haar, alsof een stem in

haar hart zachtjes vroeg: „Zou ook Leentje tot die minste broeders van Jezus behooren?”

Ja, dat moest wel zoo zijn, want ook hij geloofde in Jezus en had zijn Zaligmaker hartelijk lief. Wie dus Leendert weldeed, deed dit ook den Heere Jezus.

„Ik zou klein Leentje wel gaarne willen weldoen,” dacht Marietje, „maar hoe kan ik dat doen?”

Als Leendert en zij zoo vertrouwelijk met elkaar spraken, had zij wel eens gevraagd: „Maar heeft dan nooit iemand, die zelf goed kon lezen, tot u gezegd: „Ik zal u dat wel eens leeren, als ge daarin lust hebt?”

Neen, nooit had iemand zoo iets gezegd; Marietje ook niet, want in haar oogen was zij veel te klein en te onkundig om een leermeesteres van anderen te worden. Maar toen zij op dien morgen bij Leendert stond en dacht: „Hoe kan ik hem weldoen?” was het, of iemand haar in 't oor fluisterde: „Leer *gij* hem lezen.”

Hoe, *zij* hem leeren lezen? Dat kon toch niet. Wie had haar dat toegefluisterd? Zij zag om zich heen, maar bemerkte niemand in haar nabijheid dan Leendert, die ijverig werkte, doch het meisje van tijd tot tijd met vragende blikken aanzag, als wilde hij zeggen: „Deert u wat? Ge zijt zoo stil, hetgeen ik niet van u gewend ben.” Eindelijk verbrak hij het stilzwijgen en vroeg op deelnemenden toon: „Kindlief! wat hebt ge op uw hart? Gij ziet mij voortdurend aan, maar spreekt geen enkel woord; ge zijt toch niet ziek?”

„Neen, Leentje!” antwoordde zij, „ik ben gelukkig niet ziek, maar wilde u wat vragen.”

„Heel goed, heel goed!” zei Leendert, „vraag mij, wat gij wilt: het is niet voor de eerste maal, dat gij dit doet. Als uw vragen niet te moeielijk zijn, zal ik ze alle beantwoorden. Zijt ge nu tevreden? Toe, vraag maar! Ik luister al.”

Toen Marietje nóg maar niets zeide, vervolgde de oude man: „Maar, kind! wat moet ik van u denken? Ik geloof waarlijk, dat ge uw tong verloren hebt. Moet ik die gaan zoeken? Of wilt ge dat zelf doen, omdat uw oogen scherper zijn dan de mijne?”

Marietje lachte bij deze woorden van haar ouden vriend; maar begrijpende, dat de goede man op antwoord wachtte, vroeg zij eindelijk langzaam, terwijl zij een hoogroode kleur kreeg: „Leentje! ge kunt niet lezen, mag *ik* u dit leeren? Ik ben wel geen meester, maar zal mijn best doen.”

Leendert zag verwonderd op, toen die vraag hem in de ooren klonk. Hij had gemeend, dat het meisje hem vragen wilde: „Zullen we dit jaar veel bessen krijgen?” of iets van dien aard, maar was op zulk een vraag niet voorbereid. Het duurde daarom enkele oogenblikken, voordat hij antwoord gaf.

„Kind, kind!” riep hij eindelijk uit, terwijl hij even zijn snoeimes rust gaf, „hoe verzint ge zulke dingen? Ik ben immers te oud en te lomp om te leeren lezen, en zoudt *gij* mijn leermeesteres willen zijn?”

„Ja, ja!” riep Marietje, terwijl zij met haar lachende oogen Leendert vriendelijk toeknikte, „*ik* zal u leeren; en als wij beiden ijverig zijn, dan zal het ook wel lukken. O, Leentje! hoe heerlijk zou het zijn, als ge zonder iemands hulp uw Bijbel kondt lezen. Ik zal er met moeder over spreken en ook deze zal het zeker goedvinden.”

Voordat Leendert haar opnieuw kon antwoorden, was het meisje reeds heengelopen, om het gewichtige plan met haar moeder te bespreken, en Leendert kon niets anders doen dan stil afwachten de dingen, die komen zouden. Daarom werkte hij weder onverpoosd voort, toen de kleine gedaante door de deur in het huis was verdwenen.

Ongeveer vijftien of twintig minuten had hij gewerkt, toen Marietje weder naar buiten kwam en naar hem toe huppelde. Blijkbaar was haar moeder met haar eensdenkend, want Leendert zag het gelaat van het meisje glanzen van blijdschap. Op vroolijken toon vertelde zij hem, dat moeder haar plan heel, heel goed vond, en dat hij reeds den volgenden avond, als zijn werk zou zijn afgelopen, komen mocht. Daar Leendert zag, dat Marietje waarlijk de zaak ernstig opnam, beloofde hij op den door haar moeder bepaalden tijd aanwezig te zullen zijn.

Volgens afspraak kwam Leendert den volgenden avond en

belde zachtjes aan. Marietje, die zelve hem de deur opendeed, zag, hoe hij zijn beste Zondagsche pak aangetrokken en zijn glimmende zijden pet opgezet had. Toen hij in de kamer was gekomen en mevrouw gegroet had, moest hij plaats nemen aan de tafel naast zijn kleine leermeesteres.

„Leentje! nu moet ge goed opletten,” begon Marietje, „dan zult ge zeker spoedig kunnen lezen.”

Het meisje had getracht in haar herinnering terug te roepen, al wat zij nog weinige jaren te voren zelf geleerd had. Met de hulp van haar moeder was haar dit zeer wel gelukt. Al die aardige verhalen, welke de onderwijzeres haar op school verteld had, en die haar het leeren lezen zoo gemakkelijk en aantrekkelijk hadden gemaakt, had zij zich zelf nog eens oververteld, en haar moeder had geluisterd, of ze dit wel goed deed. Zij twijfelde er dus niet aan, of haar leerling zou reeds bij de eerste les groote vorderingen maken. Toen zij evenwel Leendert vele malen achter elkaar de eerste letters had laten nazeggen, en deze bovendien voor hem op haar lei had neergeschreven, stuitte zij op een bijna onoverkomelijk bezwaar. Met een duidelijke hand had zij enkele O's geschreven. Leendert kneep zijn oogen half dicht om deze goed te zien; onderscheidde wel de letters, die zeer groot waren, maar verklaarde, dat de kleinere hem voor de oogen schemerden.

„Ik vrees, Marietje!” zeide hij eindelijk met een zucht, „dat ik te oud ben, en dat mijn oogen niet meer deugen.”

„Och, och!” riep het meisje verdrietig uit, „wat zullen we *nu* beginnen; in de meeste boeken staan alleen kleine letters. Leentje! weet ge, wat we doen moeten?”

„Nee, mijn kind!” antwoordde de oude man, „één ding alleen weet ik, dat oude oogen niet meer jong worden.”

„Hoe ongelukkig is dit nu,” zuchtte Marietje. Nadat zij een oogenblik in gedachten verzonken was geweest, riep ze plotseling uit: „Leentje! ik weet raad: we zullen een brief voor u koopen; die moet ge, als ge hier komt, opzetten, en dan zal alles naar wensch gaan. Nu, hoe vindt ge dat?”

Leendert vond het een vreemde gedachte, dat hij op zijn

ouden dag nog een bril zou gaan dragen; maar toen Marietje's moeder hem gezegd had, dat een bril juist voor den ouden dag was, gaf hij toe.

„Wanneer ik het niet deed om nog een weinig te kunnen leeren lezen, zou ik nooit er over gedacht hebben mij een bril aan te schaffen,” antwoordde hij, „maar nu zal ik het toch doen.”

Tot Marietje's groot genoegen verscheen Leendert weinige dagen later met een bril op den neus in de pastorie. Zij vond, dat hij er erg geleerd uitzag, en dat zij maar spoedig met de les moesten beginnen; maar helaas! nieuwe moeilijkheden deden zich voor, welke Marietje haast wanhopig maakten. Het bleek namelijk, dat Leendert niet zeer bevatelijk was.

Wanneer zijn kleine leermeesteres zich alle moeite had gegeven om hem eenige letters te leeren, dan was hij bij de volgende les alles weér vergeten, en dit stelde haar geduld dikwijls op een zware proef.

„Och, Moeder!” klaagde Marietje op zekeren dag, geheel en al ontmoedigd over de weinige vorderingen van haar leerling, „ik vrees, dat hij het nooit zal leeren.”

„Hoe gelukkig is het, kind!” antwoordde haar moeder, „dat niet alle onderwijzers en onderwijzeressen zoo weinig geduld hebben als gij, want dan zouden niet vele kinderen leeren lezen en schrijven.”

Mevrouw Kroon sprak haar dochtertje moed in, maar behalve dit deed zij ook nog iets anders. Wanneer des avonds de les was afgelopen, en haar kind ter ruste was gegaan, hield zij den ouden man nog een klein half uur bij zich en onderrichtte zelve hem. Voor haar dochtertje hield zij dit evenwel wijselijk verborgen.

Nadat de lessen gedurende enkele maanden onafgebroken waren voortgezet, was het voor een ieder duidelijk, dat Leendert goede vorderingen maakte. Hij kende niet alleen de letters, maar begon reeds kleine woorden te spellen. Zoo ging hij gestadig vooruit en kon, voordat December was gekomen, hoewel nog een weinig gebrekkig, lezen.

De arbeid in den tuin was nu geheel en al ten einde. De boomen waren door den herfstwind van hun bladeren beroofd geworden; slechts hier en daar hing nog een enkel verschrompeld blad aan de takken. Van de schoone bloemen met haar schitterende kleuren was niets meer te zien. 't Was alles doodsch en eenzaam. Leendert had de bloemen, welke de winterkoude niet kunnen verduren, bedekt met stroo en bladeren en vooral de rozen goed verzorgd. De groenten voor den winter, welke de moestuin opleverde, had hij in huis gebracht en zorgvuldig in den kelder geborgen. Was nu de tijd aangebroken, waarin hij weinig werken kon, hij wilde van dien rusttijd een nuttig gebruik maken door zich veel in het lezen te oefenen. Zoo was voor hem de eerste helft van December achter den rug, voordat hij dit wist. Het Kerstfeest stond voor de deur, het heerlijke feest, dat hij altijd met zulk een vroolijk hart gevierd had, en dat voor hem ditmaal een buitengewone verrassing zou aanbrengeu.

Op zijn ouden dag zou Leendert den wensch zijns harten toch nog vervuld zien: hij zou zelf kunnen lezen, dat de Zoon des menschen gekomen is om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was. Hij meende evenwel, dat er nog wel twee maanden verloopou zouden, aler hij het zoover gebracht zou hebben en vermoedde niets van hetgeen zijn kleine leermeesteres van plan was.

Marietje wilde aan Leendert niets te voren zeggen, maar had toch moeite om haar geheim te bewaren. Zij wist, dat in een kast van haar ouders een stevig ingebonden Bijbel lag, met groote duidelijke letter gedrukt. Zij zelf had hem enkele weken geleden in den boekwinkel gekocht. Op een schoonen herfstdag toch had haar moeder haar medegenomen naar de naast bijgelegen stad. Voordat zij met moeder was medegegaan, had zij haar spaarpot geopend en gezien, hoe, behalve eenig klein geld, daarin nog de gulden lag, dien zij op haar verjaardag van oom Dirk had gekregen. Zij had dikwijls op het punt gestaan iets voor dien gulden te koopen, maar was daartoe nog niet gekomen, omdat zij

dacht: „In de stad kan ik mooiere dingen koopen dan op het dorp.” Op dien herfstdag had zij haar gulden medegenomen om hem nuttig te besteden, niet voor zich zelf, maar voor een ander. „Voor wien dan wel?” vraagt gij.

Dat wil ik u vertellen.

Twee dagen, voordat moeder met Marietje naar de stad zou gaan, had er tusschen beiden een gewichtig gesprek plaats gehad.

„Moeder!” had Marietje gezegd, „wat zal klein Leentje blij zijn, als hij in den Bijbel kan lezen. Wij moesten eens een mooien Bijbel voor hem koopen.”

„Ik vind het heel goed, lief kind!” had haar moeder geantwoord, „maar wie zal dien betalen? Op het Kerstfeest krijgt Leendert van mij iets anders: ik kan hem dus dien Bijbel niet geven. Maar zou er niemand anders zijn, die dat zou kunnen en willen doen? Kom, denk er eens over na.”

Marietje had toen een kleur gekregen en gevraagd: „Hoeveel zou een flinke groote Bijbel kosten, Moeder? Een gulden, of meer? Ik heb wel een gulden, maar dezen heb ik van oom gekregen om iets voor mij zelf te koopen. Als oom nu eens hoorde, dat ik zijn gulden niet voor mij zelf, maar voor een ander heb besteed, dan zou hij . . .”

„Dan zou hij zeker erg boos op u zijn en zeggen: „Schaam u, Marietje! om voor een ouden man van *mijn* geld een Bijbel te koopen?” had haar moeder haastig geantwoord, terwijl zij de gang was ingegaan.

Marietje was alleen achtergebleven. Een korte, maar hevige strijd had zij toen gestreden. Zou zij den gulden voor zich zelf behouden of voor Leendert besteden? O, als zij nu maar twee guldens gehad had, dan zou zij gemakkelijk één er van hebben kunnen weggeven; maar ze had er maar één, en deze was nog wel een nieuwe, die zoo mooi blonk. „Wat moet ik doen?” had zij toen zichzelf afgevraagd; en omdat haar geleerd was geworden, dat de Heer in alle moeilijke gevallen ons raad wil geven, had zij gebeden: „Och, lieve Heer! zeg mij, wat ik doen moet?”

Zij was na dien zelfstrijd en na dat gebed naar haar moeder

gegaan met den gulden in haar hand. Moeder had haar vriendelijk aangezien en gezegd: „Marietje! ik ben blij, dat ge u zelf hebt overwonnen. Wanneer wij van onzen overvloed geven, geven wij niet veel; alleen het geven, dat met zelfverloochening gepaard gaat, heeft waarde in Gods oogen. Nu zult ge ook ondervinden, dat, zooals de Heere Jezus gezegd heeft, het zaliger is te geven dan te ontvangen. Een groote Bijbel kost, geloof ik, een daalder; maar wat hij meer mag kosten dan een gulden, zal ik er bijleggen, doch het blijft toch úw geschenk.

De Bijbel was alzoo gekocht en in de kast weggeborgen.

De dagen, welke nog verlopen moesten, voordat het Kerstfeest was, gingen naar Marietje's zin veel te langzaam voorbij. Hoe jong zij ook was, toch ondervond ook zij, dat, als wij iets uit liefde tot den Heer doen, wij reeds hier op aarde door Hem gezegend worden. O, welk een blijdschap genoot zij al dien tijd bij de gedachte, hoe gelukkig Leendert zou zijn, wanneer ze hem haar geschenk zou geven. Zij had zich nooit zoo blijde en gelukkig gevoeld.

Op den avond vóór Kerstfeest haalde Marietje haar Bijbel voor den dag en vroeg: „Moeder! zal ik Leentje's naam er niet voorin schrijven? Dan kan hij en iedereen zien, dat die Bijbel hém toebehoort. Ik zal met groote dikke letters schrijven: „Aan klein Leentje.”

„Het is mij goed,” antwoordde mevrouw Kroon, „dat gij Leenderts naam voorin plaatst, maar dan moet gij schrijven: „Aan Leendert Klein,” want zóó heet de oude man. Het is verkeerd iemand anders te noemen, dan hij werkelijk heet. De menschen verdraaien gaarne elkaars namen of geven leelijke bijnamen, maar wij mogen aan zulke dingen niet mededoen. Zeg dus nooit meer tot den goeden man: klein Leentje, maar altijd Leendert; en als ge met andere menschen over hem spreekt, noem hem dan steeds Leendert Klein.”

Eindelijk was de begeerde Kerstavond aangebroken. Hoe gezellig was het in de huiskamer van dominee Kroon. Het vuur in den haard verspreidde een aangename warmte en het licht van de lamp wierp zijn vroolijk schijnsel door het geheele ver-

trek. De predikant zat aan de tafel; zijn vrouw en dochtertje waren aan zijn rechter- en linkerhand gezeten. De nieuwe Bijbel lag geopend vóór hen. Tegenover hen zaten Leendert Klein en zijn vrouw, die uitgenoodigd waren om op dien feestavond een uurtje in de pastorie te komen doorbrengen.

Toen Dominee de oude welbekende Kerstgeschiedenis, die toch altijd nieuw en heerlijk blijft, voorlas, dacht Leendert in zich zelve: „Hoe lang zal het nog wel duren, voordat ik zelf die geschiedenis zal kunnen lezen? O, hoe zal ik God danken, wanneer ik nog eens op mijn ouden dag Zijn Woord zal mogen onderzoeken!”

Nadat de predikant de geschiedenis ten einde had gelezen, nam Marietje op een wenk haars vaders den Bijbel van de tafel; legde hem vóór Leendert neder en zeide, terwijl zij met haar kleinen wijsvinger de plaats aanwees: „Kom, Leendert! lees nu eens overluid de woorden, waarmede de engel de komst van den Zaligmaker aan de herders bekend maakte.”

Leendert schrok eenigszins bij deze woorden van Marietje en zeide aarzelend: „Lief kind! zóó ver heb ik het nog niet gebracht.”

„Och!” antwoordde Marietje, „beproof het eens, het zal beter gaan dan gij wel denkt.”

De oude man zette nu zijn bril op den neus; boog, om beter te kunnen zien, zijn hoofd voorover en las, wel zeer langzaam en een enkele maal zich vergissende, maar toch duidelijk:

„En de engel zeide tot hen: „Vreest niet! want ziet, ik verkondig u groote blijdschap, die al den volke wezen zal: Namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus, de Heere, in de stad Davids. En dit zal u het teeken zijn: gij zult het kindeken vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe.”

„Ziet ge wel,” riep Marietje vroolijk uit, „dat ge al uit den Bijbel ons kunt voorlezen? Lees dát nu eens.”

De over zijn eigen kunde verraste man las: „Eere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in den menschen een welbehagen!”

„Nu moet ge nog lezen den tekst, dien ik op de Zondagschool het eerst van alle geleerd heb,” ging Marietje voort, terwijl zij vlug enkele bladen omsloeg, tot groote verbazing van Leendert, die niet begrijpen kon, hoe zulk een jong meisje zoo goed alles in den Bijbel wist te vinden.

Leendert las met bevende stem:

„Alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.”

„Leendert!” zeide Marietje, „dezen Bijbel ontvangt gij van mij ten geschenke; neem hem dus mede naar huis. Heel moeilijke woorden kunt ge nog wel niet lezen, maar ge moet dezen winter bij mij blijven les nemen.”

„God zegene al hetgeen ge leest aan uw hart, beste vriend!” sprak de predikant met warmte.

Leendert stond van zijn stoel op en wilde enkele woorden zeggen, maar zijn stem stakte telkens. Met zijn Bijbel onder den arm ging hij naar huis. O, hoe blijde en gelukkig gevoelde hij zich; en hoe was hij den menschen, maar inzonderheid zijn Vader en zijn Zaligmaker in den hemel dankbaar, want hij gaf Gode van alles de eer.

En Marietje? Geloofst gij niet, dat ook zij een heerlijk Kerstfeest gevierd heeft?
